

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 40)

İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit ve 5 Arkadaşının, Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (2/216)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Yasa Önerisi” ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Bülent Ecevit

İstanbul

DSP Genel Başkanı

H. Hüsamettin Özkan

İstanbul

DSP Grup Başkanvekili

Hikmet Sami Türk

Trabzon

Mümtaz Soysal

Zonguldak

DSP Grup Başkanvekili

Ziya Aktaş

İstanbul

Metin Bostancıoğlu

Sinop

GENEL NÜFUS TESPİTİ YAPILMASI VE SEÇMEN KÜTÜKLERİNİN GÜNCELLEŞTİRİLMESİ HAKKINDA YASA ÖNERİSİ

GENEL GEREKÇE

24 Aralık 1995 milletvekili genel seçiminde illerin çıkardığı milletvekili sayıları, Milletvekili Seçim Kanunu uyarınca en son 1990 yılında yapılan genel nüfus sayımı sonuçlarına göre belirlenmiştir. Oysa normal nüfus artışı yanında hızlı ve sağlıklı bir kentleşmeye sahne olan ülkemizde son yıllarda özellikle Doğu ve Güneydoğu illerimizden büyük kentlere doğru yoğun iç göçler yaşanmıştır.

İllerin nüfus yapısını ve illerarası nüfus dağılımını değiştiren bu gelişmelerin mevcut seçmen kütüklerinin gerçeğe uygunluğunu da olumsuz yönde etkilemesi kaçınılmazdı. Normal olarak seçmen kütüklerinin düzeltilmesini gerektiren diğer olaylarla birlikte 23.7.1995 tarih ve 4121 sayılı Kanunla gerçekleştirilen Anayasa değişikliği sonucunda seçmen yaşının 18'e indirilmesi olgusunu da dikkate almak suretiyle seçmen kütüklerinin 24 Aralık 1995 milletvekili genel seçimi öncesinde güncelleştirilmesi için Yüksek Seçim Kurulunca sıkışık bir seçim takvimi içinde uygulanabilen yöntem ise, ilgili seçmenlerin on günlük bir süre içinde görevlilere başvurmaları ilkesine dayanmaktaydı. Bu olanağın ilgili bütün seçmenlerce kullanıldığı söylenemez.

Böylece 24 Aralık 1995 milletvekili genel seçimi, bir yandan illerin çıkardığı milletvekili sayıları artık gerçeği yansıtmayan verilere göre belirlenmiş olarak; öbür yandan seçmen kütüklerinin gerçeğe uygunluğunu sağlamak bakımından hayli yetersiz bir yöntem kullanılarak yapılmıştır. Bu durumun Anayasanın 67 nci maddesinde belirtilen temsilde adalet ilkesiyle bağdaşmadığı ortadadır.

Öte yandan 24 Aralık 1995 milletvekili genel seçiminde ortaya çıkan parlamento aritmetiği, beş yıllık normal yasama dönemi dolmadan yeni bir erken genel seçime gidilmesini zorunlu kılabilecek gelişmelere elverişli hassas bir dengeyi yansıtmaktadır. Ayrıca en geç 1999 yılında yerel genel seçimlerin yapılması zorunluğu vardır. Mahalli İdareler ile Mahalli Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun uyarınca il genel, belediye ve köy ihtiyar meclisleri üye sayıları da, son genel nüfus sayımı sonuçlarına göre belirlenmektedir.

Oysa 8.6.1984 tarih ve 219 sayılı Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede 1990 yılında yapılan bir değişiklik, Türkiye’de 2000 yılından önce yeni bir genel nüfus sayımı yapılmasını gündemden çıkarmış bulunmaktadır.

Bu durumda 2000 yılından önce yapılacak her milletvekili genel seçimi ile yerel genel seçimde 24 Aralık 1995 milletvekili genel seçimine oranla doğruluğunu daha çok kaybetmiş verilerin kullanılması kaçınılmaz olacaktır.

Açıklanan nedenlerle 2000 yılından önce yapılacak genel seçimlerde illerin çıkaracakları milletvekili sayıları ile yerel meclisler üye sayılarının daha sağlıklı verilere göre belirlenmesine ve seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesine, bu arada merkezî nüfus idaresi sistemi çerçevesinde ileride özellikle seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesinde de yararlanabilecek veri tabanlarının oluşturulmasına veya güncelleştirilmesine en ekonomik yoldan olanak sağlamak üzere en kısa zamanda genel nüfus sayımı yerini tutacak bir genel nüfus tespiti yapılması zorunluğu doğmuştur.

Hazırlanan Yasa Önerisi, bu amaçların gerçekleştirilmesine yöneliktir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. – Genel nüfus tespitinin yapılacağı gün gösterilmiştir. Yasanın yayımlanıp yürürlüğe girmesi ile tespit günü arasında geçecek dörtbuçuk aylık süre, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca genel nüfus tespiti işlemleri ile ilgili hazırlık çalışmalarının ilgili kuruluşların işbirliğiyle yapılması için verilmiştir.

Burada bir noktayı açıklamakta yarar görülmektedir : Hazırlanan Yasa Önerisindeki anlamıyla “genel nüfus tespiti”, -bir nüfus sayımındaki ayrıntılara girmeksizin- Genel Gerekeçede belirtilen amaçlar çerçevesinde bir yandan Türkiye’nin değişen nüfus yapısına ilişkin sayısal verileri elde etmeğe, öbür yandan seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesinde kullanılacak verileri derlemeğe yönelik bir işlemler bütünüdür. Bu terimin kullanılmasıyla aynı zamanda 2000 yılında yapılacak genel nüfus sayımının öne alınmadığı, o sayımın ayrıca zamanında yapılacağı da dolaylı bir biçimde ifade edilmiş olmaktadır.

Madde 2. – Genel nüfus tespiti ile ilgili kuruluşlar, aynı zamanda eşgüdümü de sağlamakla görevlendirilen Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı ile Yüksek Seçim Kurulu ve İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüdür.

Genel Gerekeçede belirtilen amaçlar çerçevesinde gerekli bilgileri elde etmek üzere genel nüfus tespitinde kullanılacak soru kağıtlarında yer alacak sorular, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığının eşgüdümünde adı geçen üç kuruluş arasında yapılacak ortak bir çalışma sonucunda düzenlenecek bir protokolle belirlenecektir. Bu protokolda her üç kuruluş arasında yapılacak işbirliğine, özellikle genel nüfus tespiti verilerinin hem seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesi amacıyla Yüksek Seçim Kuruluna, hem merkezî nüfus idaresi sistemi içinde değerlendirilmesi amacıyla İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne aktarılması ile ilgili esaslar da yer almaktadır.

Bu esaslara göre yürütülecek genel nüfus tespiti, elde edilecek verilerin kısa ve uzun vadeli kullanımıyla Genel Gerekçede değinilen üç amacı aynı zamanda gerçekleştirecektir.

Madde 3. – Genel nüfus tespitinde elde edilecek sayısal sonuçların hesaplanması ve açıklanması için Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığına tespit gününü izleyen iki aylık bir süre verilmektedir.

Öte yandan yürürlükteki mevzuatta 50’den fazla metinde “son genel nüfus sayımı sonuçları”na yollama yapan veya bu sonuçları esas alan hükümler bulunmaktadır. Genel nüfus tespiti sonuçlarının sözü edilen mevzuatta öngörülen, örneğin Milletvekili Seçimi Kanunu uyarınca illerin çıkaracağı milletvekili sayılarının, Mahallî İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun uyarınca yerel meclislerin üye sayılarının belirlenmesinde esas alınan “son genel nüfus sayımı sonuçları” niteliğinde olduğu, bu maddenin ikinci cümlesinde açıklığa kavuşturulmaktadır.

Madde 4. – Genel nüfus tespitinde elde edilecek bilgilere göre seçmen kütüklerinin hangi süre içinde güncelleştirileceği gösterilmiştir.

Genel nüfus tespiti ile ilgili hazırlık çalışmaları için 1 inci madde ile verilen dörtbuçuk aylık süre de dikkate alındığında, Türkiye’nin Yasanın yayımlanıp yürürlüğe girmesini izleyen yedinci ayın sonunda illerin nüfusları ve seçmen kütükleri bakımından en son verilere uygun bir genel seçim yapabilecek duruma gelmiş olacağı anlaşılar.

Madde 5. – Bu Yasa gereğince yapılacak işlemler için Maliye Bakanlığı bütçesinden Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, Yüksek Seçim Kurulu ve İçişleri Bakanlığı bütçelerinin ilgili tertiplerine aktarılacak ödenek miktarı gösterilmiştir.

Madde 6. – Bu Yasa Önerisinde hüküm bulunmayan hususlarda yürürlükteki mevzuatın genel nüfus sayımı ile seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesine ilişkin hükümlerinin, örneğin genel nüfus sayımı ve seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesinde kamu personelinin görevlendirilmesi, sayım günü sokağa çıkma yasağı ile ilgili hükümlerin uygulanacağı belirtilmektedir.

Madde 7. – Yasanın yürürlük tarihi gösterilmiştir.

Madde 8. – Yasayı yürütecek makam gösterilmiştir.

Anayasa Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Anayasa Komisyonu

26.6.1996

Esas No. : 2/216

Karar No. : 3

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınızca, 3.6.1996 tarihli Komisyonumuza gönderilen, İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit ve Beş Arkadaşının; Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi, Başbakanlığın, İçtüzüğü'nün 78 inci maddesine uygun olarak gönderdikleri 17.6.1996 tarihli ve 196-342/2617 sayılı yazıları üzerine Komisyonumuzun 19.6.1996 tarihli toplantısı gündemine alınmıştır.

Bu toplantıda, teklif gerekçesi doğrultusunda olumlu bulunmuş, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmış, maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir. Ancak, teklifin maddelerinin öncelikle bir Alt Komisyonunda incelenmesi de uygun görülmüş, İzmir Milletvekili Işın Çelebi, Trabzon Milletvekili Hikmet Sami Türk ve Ankara Milletvekili Seyfi Oktay'dan oluşan Alt Komisyon kurulması kabul edilmiştir.

Anayasa Komisyonu ve Alt Komisyon toplantılarına Adalet Bakanlığı, Yüksek Seçim Kurulu, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ile Devlet Planlama Teşkilatı temsilcileri de katılmışlardır.

Alt Komisyonun raporu Anayasa Komisyonunun 26.6.1996 tarihli toplantısında incelenmiş ve kabul edilmiştir.

Görüşmeler sonucunda Alt Komisyon raporu doğrultusunda :

Teklifin 1 inci maddesi, teklifin amacının genel nüfus tespiti yanında seçmen kütüklerinin de güncelleştirilmesi olduğundan, madde başlığı ile birlikte bu doğrultuda yeniden düzenlenmiştir.

Genel nüfus tespiti ve seçmen yazımında, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, Yüksek Seçim Kurulu ve İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün birlikte yapacağı çalışmanın esaslarının nasıl olacağını düzenleyen 2 nci madde, kanun yapma tekniğine ve teklifin amacına uygun şekilde başlığı ile birlikte yeniden düzenlenmiştir.

Teklifin 3 üncü maddesi, genel nüfus tespitinin yerleşim yerleri itibariyle ikametgâha dayalı sayısal sonuç vermesini sağlayacak düzenlemenin yapılması ile kabul edilmiştir.

Güncelleştirmeyi düzenleyen 4 üncü madde, merkezî seçmen kütüğü'nün tüm yurttan yazım gününü izleyen bir yıl içinde bilgisayar ortamına geçirilmesini ve bu çalışmalarda Yüksek Seçim Kurulunun, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı ile İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün bilgisayar olanaklarından yararlanmasını sağlayan bir fıkrasının eklenmesi ile kabul edilmiştir. Bu çalışmanın bir yılda tamamlanabilmesi için Yüksek Seçim Kurulunun, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı ile İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün bilgi işlem olanaklarından yararlanması ve kurumların veri girişi konusunda Yüksek Seçim Kuruluna destek vermeleri gerekmektedir. Fıkra bu düşüncelerle maddeye eklenmiştir.

Genel nüfus tespiti verilerinin merkezî nüfus idaresi sistemi çalışmalarında değerlendirilmesinin ülke için yararı göz önüne alınarak teklife 5 inci madde olarak yeni bir madde eklenmiştir.

Ödenekler başlıklı 5 inci madde, bütçe tekniğine uygun biçimde 6 ncı madde olarak Esas Komisyon olan Plan ve Bütçe Komisyonuna önerilmek üzere yeniden düzenlenmiştir. Bu düzenleme sırasında, teklifin kanunlaşması halinde teklifin öngördüğü çalışmaların istenilen şekilde gerçekleştirilmesi için Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı bütçesinin ilgili tertibine onbeş trilyon, Adalet Bakanlığı (Yüksek Seçim Kurulu) bütçesinin ilgili tertibine altı trilyon ve İçişleri Bakanlığı bütçesinin ilgili tertibine de beş trilyon Türk Lirası ödenek aktarılmasının uygun olacağı incelemeler sonunda saptanmış, bu hususun Plan ve Bütçe Komisyonuna önerilmesi, bu düzenlemenin ülkeye sağlayacağı sosyal ve siyasi menfaat karşısında ekonomik maliyetin söz konusu edilemeyeceği düşüncesi ile kabul edilmiştir.

Teklif üzerindeki çalışmalar sırasında, ülkemizdeki saklı nüfus gerçeği gözardı edilememiş, bir defaya mahsus olmak üzere, nüfus cüzdanı olmayan vatandaşları nüfus cüzdanı çıkartmaya özendirilecek bir düzenleme de 7 nci madde olarak teklife eklenmiştir.

Uygulanacak hükümler başlıklı 6 ncı madde, 8 inci madde olarak ve eklenen 5 inci maddeye de paralel şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Yürürlük ve yürütmeyi düzenleyen maddeler 9 ve 10 uncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, Esas Komisyon olan Plan ve Bütçe Komisyonunun takdirlerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Metin Emiroğlu</i>	<i>Ahmet İyimaya</i>
Malatya	Amasya
	(Muhalifim, muhalef şerhi ekli)
Üye	Üye
<i>Uğur Aksöz</i>	<i>Mehmet Altınsoy</i>
Adana	Aksaray
Üye	Üye
<i>M. Seyfi Oktay</i>	<i>Lütfi Esengün</i>
Ankara	Erzurum
Üye	Üye
<i>Ali İlksoy</i>	<i>Atilla Sav</i>
Gaziantep	Hatay
	(Karşı oyda görüş hakkım saklıdır)
Üye	Üye
Süleyman Arif Emre	<i>Ali Oğuz</i>
İstanbul	İstanbul
(Toplantıya katıldı, imzada bulunamadı)	(Muhalifim)
Üye	Üye
<i>İşin Çelebi</i>	<i>Ahmet Dökülmez</i>
İzmir	Kahramanmaraş
	(Muhalifim)

Üye
Abdülkadir Baş
Nevşehir

Üye
İhsan Çabuk
Ordu
Üye
Hikmet Sami Türk
Trabzon

Üye
Ergun Özkan
Niğde
(Toplantıya katıldı, imzada bulunamadı)

Üye
Metin Bostancıoğlu
Sinop
Üye
Mahmut Yılbaş
Van
(Toplantıya katıldı, imzada bulunamadı)

KARŞIOY

Seçmen yaşının değişmesi, demografik hareketler ve benzeri sorunlar karşısında sağlıklı bir seçimin ön-koşulu olarak “genel nüfus sayımı yapılması ve seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesi” konusunda yasal düzenlemeye gidilmesi, demokratik ve ivedi bir ihtiyaçtır. Bu itibarla komisyon çoğunluğunun kabul ettiği teklifin özüne katılmamak mümkün değildir.

Ne varki :

1. Mevcut biçimiyle teklif, birikmiş sorunlar için bir defa uygulanmakla tükenecek (geçici) kâna vücut vermektedir. Teklifte öngörülen alt yapının oluşması, ilerde meydana gelecek benzeri sorunların tasfiyesini sağlayamaz. Yasama organı yeni bir yasa çıkarmak zorunda kalır. Oysa bu gibi durumlarda, gelecekteki aynı tür sorunları çözecek, belli aralıklarla uygulanabilecek periyodik nitelikli sürekli bir kurala ihtiyaç vardır.

2. Öte yandan seçimle ilgili düzenlemelerin, tek bir bütün içinde yapılması gerekir. Ayrı ayrı (parça parça) seçim veya alt-yapı yasaları, bir tür kodifikasyon hatasıdır. Bu konuyla ilgili henüz yasalaşmamış K.H.K.lerin Komisyonumuzca tevhidinin yapılması, bu yönden belli bir bütünlüğü sağlayabilirdi (İçtüzük, Md. 90/2,4).

Belirtilen yasama yöntemleri açılarından çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

Saygılarımla.

Ahmet İyimaya
Amasya

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

28.6.1996

Esas No. : 2/216

Karar No. : 28

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit ve 5 arkadaşı tarafından hazırlanarak, 8.4.1996 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi”, Başkanlıkça, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 23 üncü maddesi hükmü uyarınca tali komisyon olarak Anayasa Komisyonu-na, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiştir.

6.6.1996 tarihinde 53 üncü Hükümetin istifa etmesi nedeniyle, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 78 inci maddesi hükmü uyarınca görüşülmesi ertelenen söz konusu teklif, yine aynı madde hükmü uyarınca, Bakanlar Kurulunun Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda ve komisyonlarda öncelikli olarak görüşülmesine devam olunması talebine ilişkin yazının 17.6.1996 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulması üzerine, Komisyonumuzun 27.6.1996 tarihinde yaptığı 35 inci Birleşimde İçişleri ve Maliye Bakanlıkları ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı ve Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı temsilcileri ile teklif sahiplerinin de katılmalarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi; Genel Nüfus Sayımı, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında 219 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinin (d) bendi hükmü uyarınca sonu (0) ile biten yıllarda yapılmaktadır. Bu durumda, 2000 yılından önce yapılmış ve yapılacak olan milletvekili seçimleri ile yerel seçimlerde mevcut veriler kullanılmak durumundadır.

Ancak, normal nüfus artışı yanında hızlı ve sağlıklı bir şehirleşmeye sahne olan ülkemizde, son yıllarda özellikle doğu ve güneydoğu illerimizden büyük şehirlere doğru yoğun iç göçler yaşanmıştır. İllerin nüfus yapısı ve illerarası nüfus dağılımını değiştiren bu gelişmeler mevcut seçmen kütüklerinin gerçeğe uygunluğunu da olumsuz yönde etkilemektedir. Ayrıca, 23.7.1995 tarih ve 4121 sayılı Kanunla gerçekleştirilen Anayasa değişikliği sonucunda seçmen yaşının 18'e indirilmesi de dikkate alınırsa seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesinin de bir zorunluluk haline geldiği açıktır.

Teklif ve gerekçesi incelendiğinde; 2000 yılından önce yapılacak bir genel seçimde illerin çıkaracakları milletvekili sayıları ile yerel meclislerin üye sayılarının daha sağlıklı verilere göre belirlenmesinin ve seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesinin önemli bir amaç olarak hedeflendiği anlaşılmaktadır.

Yapılan görüşmelerde, genel nüfus tespiti yanında seçmen kütüklerinin de güncelleştirilmesi amacını taşıyan teklifin bir ihtiyaçtan kaynaklandığı ve nüfus hareketlerinin sağlıklı bir şekilde izlenebilmesi için konunun zorunluluk arz ettiği, bu nedenlerle biran evvel görüşülerek kanunlaştırılmasında yarar görüldüğü, gibi görüşler dile getirilmiş, Hükümet adına yapılan açıklamalar ve sorulara verilen cevapları takiben teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek Anayasa Komisyonu metni esas alınmak suretiyle maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Anayasa Komisyonu metninin;

– 1 inci maddesi; birinci fıkrasında bahse konu dört aylık sürenin gerekli görüldüğü takdirde Bakanlar Kurulu Kararı ile bir ayı geçmemek üzere uzatılabileceğine dair bir hükmün fıkraya ilavesi ve ikinci fıkrasındaki mükerrer ifadenin düzeltilmesi suretiyle,

– 2 nci maddesi; genel nüfus tespiti ve seçmen yazımında yapılacak işbirliği ile ilgili esasların, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığının eşgüdümünde, maddede adı geçen kuruluşlar arasında yapılacak ortak bir çalışma ile düzenlenmesi doğrultusunda değiştirilmesi suretiyle,

– 3 üncü maddesi aynen,

– 4 üncü maddesi; birinci fıkrasında yer alan “...yetmişbeş gün...” ibaresinin “...üç ay...”, ikinci fıkrasında geçen “...bilgisayar ortamına geçirilmesi çalışmaları”, ibaresinin “bilgisayar ortamına geçirilmesi ile ilgili çalışmalar”, “...olanaklarından da...” ibaresinin Anayasa diline uygun olarak “...imkânlarından da...” şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

– 5 inci maddesi; maddenin sonunda yer alan “...bir yıl...” ibaresinin “...en geç iki yıl...” olarak değiştirilmesi suretiyle,

– 6 ncı maddesi; “Bu Kanun gereğince...” ibaresinden sonra gelmek üzere “...1996 yılında...” ibaresinin eklenmesi suretiyle,

– 7 nci maddesi aynen,

– 8 inci maddesi cümle tertibindeki düzenleme biçimi, redaksiyona tabi tutulmak suretiyle,

– Yürürlüğe ilişkin 9 uncu maddesi aynen,

– Yürütmeye ilişkin 10 uncu maddesi ise “Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.” şeklinde düzeltilmesi suretiyle,

Kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Bu Rapor Sözcüsü
<i>Biltekin Özdemir</i>	<i>Miraç Akdoğan</i>
Samsun	Malatya
Üye	Üye
<i>İbrahim Ertan Yülek</i>	Sait Açba
Adana	Afyon
	(İmzada bulunamadı)
Üye	Üye
<i>Gökhan Çapoğlu</i>	<i>Hikmet Uluğbay</i>
Ankara	Ankara
Üye	Üye
<i>Metin Şahin</i>	<i>Saffet Kaya</i>
Antalya	Ardahan
Üye	Üye
<i>Ataullah Hamidi</i>	<i>Necmi Hoşver</i>
Batman	Bolu

Üye
Mustafa Çiloğlu
Burdur
Üye
Hüseyin Yayla
Hatay
Üye
Ali Er
İçel
Üye
Zekeriya Temizel
İstanbul

Üye
Esat Büttin
Kahramanmaraş
Üye
Fethi Acar
Kastamonu
(İmzada bulunamadı)
Üye
Mustafa Ünaldı
Konya
(İmzada bulunamadı)
Üye
Ahmet Kabil
Rize

Üye
Nevfel Şahin
Çanakkale
Üye
Adil Aşırım
İğdır
Üye
Algan Hacaloğlu
İstanbul
Üye
Ali Topuz
İstanbul
(İmzada bulunamadı)
Üye
Zeki Ünal
Karaman
Üye
Nurettin Kaldırımçı
Kayseri
(İmzada bulunamadı)
Üye
Mehmet Ali Yavuz
Konya

Üye
Cevat Ayhan
Sakarya

Üye
Yıldırım Aktürk
Uşak

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ BÜLENT ECEVİT VE
5 ARKADAŞININ TEKLİFİ
**Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi
Hakkında Kanun Teklifi**

Tespit Günü

MADDE 1. — Bu Yasanın yayımından sonraki dört ayın dolmasını izleyen ikinci Pazar günü genel nüfus tespiti yapılır.

İlgili Kuruluşlar ve İşbirliği Protokolü

MADDE 2. — Genel nüfus tespitinde kullanılacak soru kağıtlarında yer alacak sorular, bu Yasanın yayımından sonraki ilk onbeş gün içinde Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığının eşgüdümünde bu Başkanlık ile Yüksek Seçim Kurulu ve İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü arasında yapılacak ortak bir çalışma sonucunda düzenlenecek bir protokolle belirlenir.

Bu protokolde Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı ile Yüksek Seçim Kurulu ve İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü arasında bu Yasa gereğince yapılacak işbirliği, özellikle genel nüfus tespiti verilerinin seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesi amacıyla Yüksek Seçim Kuruluna, merkezî nüfus idaresi sistemi çerçevesinde değerlendirilmesi amacıyla İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne aktarılması ile ilgili esaslar da belirtilir.

Tespit Sonuçlarının Açıklanması ve Niteliği

MADDE 3. — Bu Yasa gereğince yapılacak genel nüfus tespitinin sayısal sonuçları, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca tespit gününü izleyen iki ay içinde açıklanır. Bu sonuçlar, yürürlükteki mevzuatın uygulanmasında genel nüfus sayımı sonuçları hükmündedir.

Güncelleştirme

MADDE 4. — Seçmen kütüklerinin genel nüfus tespiti verilerine göre güncelleştirilmesi işlemleri, bu verilerin Yüksek Seçim Kuruluna tevdiini izleyen yetmişbeş gün içinde tamamlanır.

(ANAYASA KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN)

**Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen
Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında
Kanun Teklifi**

Tespit ve Yazım Günü

MADDE 1. — Bu Kanunun yayımından sonraki dört ayın dolmasını izleyen ikinci Pazar günü Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca genel nüfus tespiti, Yüksek Seçim Kurulunca seçmen yazımı yaptırılır.

Bilgisayar ortamında merkezî seçmen kütüğü oluşturulan yerlerde yazım işlemleri, merkezî seçmen kütüğünün denetlenerek güncelleştirilmesi biçiminde yapılır.

İlgili Kuruluşlar ve İşbirliği Esasları

MADDE 2. — Genel nüfus tespiti ve seçmen yazımında Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, Yüksek Seçim Kurulu ve İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü arasında yapılacak işbirliği ile ilgili esaslar, bu Kanunun yayımından sonraki ilk onbeş gün içinde adı geçen kuruluşlar arasında yapılacak ortak bir çalışma ile düzenlenir.

Tespit Sonuçlarının Açıklanması ve Niteliği

MADDE 3. — Bu Kanun gereğince yapılacak genel nüfus tespitinin yerleşim yerleri itibarıyla ikametgâha dayalı sayısal sonuçları, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca tespit gününü izleyen iki ay içinde açıklanır. Bu sonuçlar, yürürlükteki mevzuatın uygulanmasında genel nüfus sayımı sonuçları hükmündedir.

Güncelleştirme

MADDE 4. — Seçmen kütüklerinin bu Kanun gereğince yapılacak seçmen yazımına göre güncelleştirilmesi işlemleri, yazım gününü izleyen yetmişbeş gün içinde tamamlanır.

Merkezî seçmen kütüğünün tüm yurttaki bilgisayar ortamına geçirilmesi çalışmaları, yazım gününü izleyen bir yıl içinde tamamlanır. Yüksek Seçim Kurulu, bu çalışmalarda

(PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN)

**Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen
Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında
Kanun Teklifi**

Tespit ve Yazım Günü

MADDE 1. — Bu Kanunun yayımından sonraki dört ayın dolmasını izleyen ikinci Pazar günü Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca genel nüfus tespiti, Yüksek Seçim Kurulunca da seçmen yazımı yaptırılır. Bu süre gerekli görüldüğü takdirde Bakanlar Kurulunca bir ayı geçmemek üzere uzatılabilir.

Bilgisayar ortamında merkezî seçmen kütüğü oluşturulan yerlerde yazım işlemleri, kütüğün denetlenmesi suretiyle güncelleştirilmesi şeklinde yapılır.

İlgili Kuruluşlar ve İşbirliği Esasları

MADDE 2. — Genel nüfus tespiti ve seçmen yazımında Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, Yüksek Seçim Kurulu ve İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü arasında yapılacak işbirliği ile ilgili esaslar, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığının eşgüdümünde adı geçen kuruluşlar arasında yapılacak ortak bir çalışma ile düzenlenir.

Tespit Sonuçlarının Açıklanması ve Niteliği

MADDE 3. — Anayasa Komisyonu metninin 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Güncelleştirme

MADDE 4. — Seçmen kütüklerinin bu Kanun gereğince yapılacak seçmen yazımına göre güncelleştirilmesi işlemleri, yazım gününü izleyen üç ay içinde tamamlanır.

Merkezî seçmen kütüğünün tüm yurttaki bilgisayar ortamına geçirilmesi ile ilgili çalışmalar, yazım gününü izleyen en geç iki yıl içinde tamamlanır. Yüksek Seçim Kurulu, bu

(İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit ve
5 Arkadaşının Teklifi)

Ödenekler

MADDE 5. - Bu Yasa gereğince yapılacak işlemler için Maliye Bakanlığı bütçesinin transfer tertibinden Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı bütçesinin ilgili tertibine 3 trilyon, Yüksek Seçim Kurulu bütçesinin ilgili tertibine 1,5 trilyon, İçişleri Bakanlığı bütçesinin ilgili tertibine 1,5 trilyon Türk lirası aktarılır.

Uygulanacak Hükümler

MADDE 6. - Bu Yasada hüküm bulunmayan hususlarda yürürlükteki mevzuatın genel nüfus sayımı ile seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesine ilişkin hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 7. - Bu Yasa yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 8. - Bu Yasayı Bakanlar Kurulu yürütür.

(Anayasa Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün bilgisayar olanaklarından da yararlanır.

Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi Çalışmaları

MADDE 5. – Genel nüfus tespiti verilerinin merkezî nüfus idaresi sistemi çerçevesinde değerlendirilmesi çalışmaları, bu verilerin Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne aktarılmasından itibaren bir yıl içinde tamamlanır.

Ödenekler

MADDE 6. – Bu Kanun gereğince yapılacak harcamalar için Maliye Bakanlığı bütçesinin transfer tertibinden Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, Adalet Bakanlığı (Yüksek Seçim Kurulu) ve İçişleri Bakanlığı bütçelerinin ilgili tertibine yeterli miktarda ödenek aktarılır.

Nüfus Cüzdanı Olmayan Vatandaşların Durumu

MADDE 7. – Bu Kanunun yayımı tarihinde nüfus cüzdanı olmayan vatandaşlara Kanunun yayımı tarihinden itibaren dört ay içinde buldukları yerdeki nüfus müdürlüklerine başvurmaları halinde, kendileri hakkında yürürlükteki mevzuatın para cezası ile ilgili hükümleri uygulanmaksızın nüfus cüzdanı verilir.

Uygulanacak Hükümler

MADDE 8. – Bu Kanunda hüküm bulunmayan hususlarda yürürlükteki mevzuatın genel nüfus sayımı, seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesi ile merkezî nüfus idaresi sistemine ilişkin hükümler uygulanır.

Yürürlük

MADDE 9. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 10. – Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

çalışmalarda Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün bilgisayar imkânlarından da yararlanır.

Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi Çalışmaları

MADDE 5. – Genel nüfus tespiti verilerinin merkezî nüfus idaresi sistemi çerçevesinde değerlendirilmesi çalışmaları, bu verilerin Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne aktarılmasından itibaren en geç iki yıl içinde tamamlanır.

Ödenekler

MADDE 6. – Bu Kanun gereğince 1996 yılında yapılacak harcamalar için Maliye Bakanlığı bütçesinin transfer tertibinden Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, Adalet Bakanlığı (Yüksek Seçim Kurulu) ve İçişleri Bakanlığı bütçelerinin ilgili tertiplerine yeterli miktarda ödenek aktarılır.

Nüfus Cüzdanı Olmayan Vatandaşların Durumu

MADDE 7. – Anayasa Komisyonu metninin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Uygulanacak Hükümler

MADDE 8. – Bu Kanunda hüküm bulunmayan hususlarda yürürlükteki mevzuatın genel nüfus sayımı, seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesi ve merkezî nüfus idaresi sistemine ilişkin hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 9. – Anayasa Komisyonu metninin 9 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 10. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.